

ZVONNIK

KATOLIČKI LIST

GODINA: I ✓

BROJ: 1 ✓

Subotica, studeni (novembar) 1994.

Cijena : 1,00 Din

OPĆI POZIV NA SVETOST

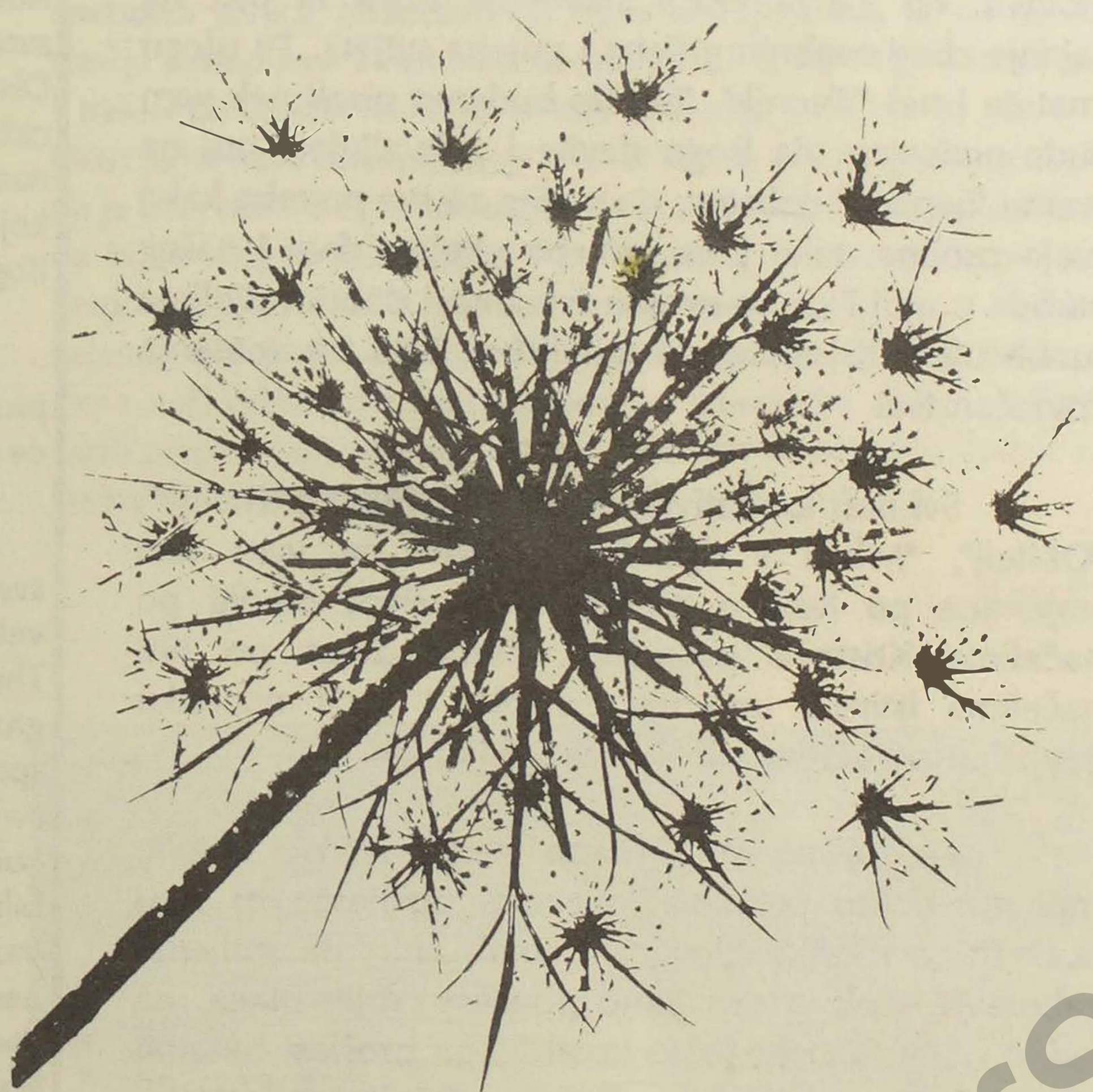
Crkva, koje misterij izlaže Sveti Sabor, po nauci je vjere trajno sveta... Zato su svi u Crkvi pozvani na svetost, bilo da pripadaju hijerarhiji, bilo da ona njima upravlja, prema riječima Apostola: "Ovo je Božja volja, vaše posvećenje" (1 Sol 4,3).

Bog je razlio svoju ljubav u naša srca po Duhu Svetomu koji nam je dan i zato se svetost očituje ljubavlju. Da pak ljubav, kao dobro sjeme, u duši raste i donese plod, svaki vjernik mora rado:

- slušati Božju riječ,
- vršiti njegovu volju uz pomoć njegove milosti,
- često primiti sakramente, osobito Euharistiju,
- često sudjelovati u svetim činima,
- postojano se posvećivati molitvi, samozataji, djelotvornoj službi braći i vježbanju u svim krepostima.

Jer ljubav, kao veza savršenosti i izvršenje Zakona, upravlja svim sredstvima posvećenja, daje im oblik i dovodi ih od svršetka. Stoga je znak pravoga Kristova učenika i ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu.

(Usp. II. Vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi "Svjetlo naroda", br. 39. i 42.)

Iz sadržaja:

- Papa u Hrvatskoj
- Vraćen križ na toranj Gradske kuće
- Međunarodni simpozij o obitelji
- Slavlje na Hrvatskom Majuru
- Mladi - vrata novog života
- Upoznajmo Bibliju

RIJEČ UREDNIKA

Dragi naši čitatelji !

Na susretu svećenika Hrvata Subotičke biskupije, održanom u Baču 19. rujna 1994. godine, odlučili smo "podvoriti" svoj Narod s novim katoličkim listom na hrvatskom jeziku, koji će se zvati "Zvonik". "Zvonik" jest i želi biti plod našeg svećeničkog i vjerničkog zajedništva.

Kao što zvona sa zvonika naših crkava javljaju radosne i tužne vijesti, tako će i naš "Zvonik" pratiti sve događaje u životu Crkve u Hrvata Subotičke biskupije kao i događaje o životu vjernika Mađara, Slovaka, Nijemaca i drugih naroda koji žive u Subotičkoj biskupiji. Pratit će ujedno i život opće Crkve i izvještavati vas o svemu značajnijem. No, zvona sa naših zvonika, prije svega, pozivaju i potiču vjernike na molitvu, na zahvalnost i slavljenje Boga ili pak na kajanje zbog osobnih grijeha i grijeha svijeta. Tu ulogu imat će i naš "Zvonik". Sve što budemo pisali nek vam bude poticajem da Boga slavite i zahvaljujete mu na svemu lijepom i dobrom; da molite za sve potrebe kako svoje osobne, tako i za potrebe cijele Crkve i našeg naroda u njoj i da se svojim žrtvama i dobrim djelima suobličujete Kristovoj otkupiteljskoj žrtvi za spasenje čovječanstva.

Svi naši formativni članci u rubrikama "Biblija", "Obitelj", "Mladi i djeca"... poslužiti će vam kao smjernice po kojima možete svoj život urediti po načelima Kristova evanđelja. Samo život po tim načelima istinski usređuje čovjeka i služi napretku čovječanstva i izgradnji civilizacije ljubavi.

Da bismo svoj narod mogli istinski ljubiti, moramo dobro poznavati njegovu povijest. Toj svrsi poslužiti će rubrika "Povijesni kutak". No, ne smijemo zaboraviti, dok upoznajemo povijest svojih otaca, na jednu istinu: ako hoćemo imati lijepu prošlost i sretnu budućnost, moramo dobro živjeti sadašnjost; odgovoriti svim zahtjevima vremena, unoseći u sredinu u kojoj živimo Isusov duh i dah ljubavi.

Trudit ćemo se ponuditi vam ponekad i koju lijepu pripovijetku ili priču, šalu ili križaljku da vam pomognu u osmišljavanju vašeg vremena za odmor.

Bio bih, pak, najsretniji kad bi nam svima ovaj naš "Zvonik" bio izvorom duhovne hrane za rast u dobroti i ljubavi, jednom riječju, za rast u svetosti. Neka nam u tom pomogne zagovor Svih svetih, o čijem blagdanu se pojavljuje ovaj prvi broj "Zvonika".

SVETAC - ČOVJEK ZA
SVA VREMENA

Poznata je misao da je život bogatiji i širi nego što ga mi uspijemo izreći svojim riječima i djelima. Premda je to istina, valja nam se uvijek truditi njegovati riječ, znati izreći pravu u pravo vrijeme i na pravom mjestu. Dobro se upitati nekad, u smiraj dana, koliko je riječi prešlo preko mojih usana, kakve su bile, kome su pomogle...

Kad izgovaramo riječ svet, svetac - na što mislimo? Nažalost, i kod jednog dijela kršćana riječ svetost ima negativno značenje. Zna se reći za nekoga: "On je svet", a pri tome se misli da baš nije s dotičnim sve u redu, da psihički i intelektualno nije dozrio.

Kad upućen kršćanin kaže riječ svet, svetac na što misli? On zna da je svetost oznaka Božjeg bića. Svetost pobuđuje u čovjeku strah i drhtanje, divljenje i klanjanje pred Apsolutnim, Neizrecivim, Dalekim i Bliskim... Svetost je, ujedno, izričaj za Isusovu osobu, djela, riječi i nauku. Gospodin Isus je zaželio svojim: "Budite savršeni kao što je savršen Otac Vaš nebeski". Divne li želje i velike odgovornosti! Sveci su oni ljudi koji ozbiljno shvaćaju i iskreno prihvaćaju ove i druge Isusove riječi i nastoje ih živjeti. Biti svet, znači ostvariti sebe u punini; darove koje smo dobili razviti, dijeliti s drugima - živjeti život slaveći Boga i ljubeći bližnjega.

Svetac je čovjek za sva vremena. U onom što je on proživljavao, podnosio, trpio - ljudi iskreni i tragaoci istine - otkrit će uvijek vrijednosti koje se mogu nasljedovati.

Dičim se što pripadam zajednici koja ima mnoštvo svetaca. Sveci iz različitih naroda, kultura, vremena koji su bili velikani duha i srca. Posebno su mi dragi sv. Augustin i sv. Thomas More. Thomas se nije dao zbuniti pred silnikom i grubijanom kakav je bio Henrik VIII. Radi svoje duše, vječnog spasenja nije mogao sebe poreći i prodati svoje uvjerenje. Kršćane svoga vremena je poučavao: "Ako su vremena teška, tjeskobna budite i pola dobri, Bog će vam to uračunati kao da ste cjelovito bili dobri". Sveti Augustin zabilježio je u "Ispovijestima" svoja traženja i lutanja. On je znao tješiti i upućivati kršćane na nasljedovanje Isusa. Drag mi je i bliz njegov izričaj: "Ako te zadnji dan tvoga života ne nađe kao pobjednika, neka te nađe kao borca."

Crkva i danas poziva sve svoje sinove i kćeri na svetost. Sveci su nam potrebni kao svjetionici u oluji. Oni se ne mire sa stanjem grijeha, mržnje, straha i tjeskobe. Ukoričeni u Bogu, čvrsto stoje na zemlji i nastoje mijenjati situaciju. Sveci njeguju vrednote koje zauvijek ostaju. Stoga zavređuju biti upisani u Knjigu života i pridruženi nebrojenom mnoštvu pred Prijestoljem Jaganjca. Hoćemo li im se pridružiti, ja i ti?

Lazar Novaković

*
* *

PAPA U HRVATSKOJ

"Ovo je dan što ga učini Gospodin, kličimo i radujmo se u njemu!"

Ovim riječima psalmiste uzoriti gospodin kardinal Franjo Kuharić pozdravio je Sv. Oca Ivana Pavla II. na najvećoj misi u hrvatskoj povijesti koja je održana na zagrebačkom hipodromu. Na misi je sudjelovalo, prema nekim procjenama, oko milijun vjernika.

Ni najveći optimisti nisu se mogli nadati da će Papa ove godine pohoditi Hrvatsku. Budući da znamo da je prije nekoliko mjeseci imao teški prelom nadkoljenice i da je već u poodmaklim godinama. I nas je iznenadila vijest da je Papa potvrdio svoj dolazak u Zagreb.

Ove godine Zagrebačka nadbiskupija slavi svoju devetstotu obljetnicu osnutka. To je bio i glavni razlog da je Papi upućen poziv da on zaključi ovaj značajan jubilej zagrebačke Crkve. Papin boravak bio je vrlo kratak ali do kraja isprogamiran. Na ovom slavlju sudjelovao je i lijepi broj vjernika iz naše biskupije. Vrijeme je bilo kratko te je bilo teško organizirati bilo što više.

Papa je došao u Zagrebačku zračnu luku u subotu 10. rujna i na hrvatskom tlu proveo je punih 25 sati. Doček koji je bio upriličen svetom ocu Ivanu Pavlu II. teško je opisati. To se moglo samo doživjeti ili vidjeti. Papa je došao iskazati zahvalnost Crkvi u Hrvata za sve što je učinila u svojoj povijesti na ovim prostorima kako bi Kristova prisutnost bila živa i djelotvorna. Zato su Papine prve riječi na svečanoj misi bile: "Došao sam vam posvjedočiti ljubav cijele Katoličke Crkve; donijeti vam utjehu vjere, utjehu zajedničke molitve, molitve za mir...". U čast i zahvalnost Svetom ocu za ovu prigodu ispjevana je i prekrasna pjesma "Apostole mira, mira i ljubavi".

Na licu Sv. Oca mogli smo čitati radost. Vjerojatno je i sam bio iznenadjen veličanstvenim dočekom koji mu je bio priredjen. Najdivnije je bilo gledati razdragana lica koja su željno iščekivala Papu. Svi su ga htjeli vidjeti i mahnuti mu rukom ili zastavicom.

Program Papina boravka bio je sažet i veoma bogat. Njegov prvi susret bio je u zagrebačkoj prvostolnici sa svećenicima, redovnicima, redovnicama i njihovim pripravnicima. Papa je zajedno s njima molio svečanu Večernju. Ovom prilikom Papa je uputio riječi ohrabrenja svima prisutnima. Katedrala je bila premalena da bi u nju stali svi koji su to željeli. Veliko mnoštvo ostalo je pred katedralom.

Vrhunac Papina boravka bila je svečana koncelebrirana sv. misa kojoj je on predsjedao. U koncelebraciji je bilo desetak kardinala, pedesetak biskupa, preko tisuću svećenika i oko milijun vjernika. Sveti Otac je propovijedao na hrvatskom jeziku. Na taj način Papa je pokazao koliko cijeni ovu mjesnu Crkvu jer nije žalio truda da bi narodu progovorio njegovim jezikom. Riječi koje je Sv. Otac uputio okupljenom narodu bile su pune nade i kršanskog optimizma. Po tko zna koji put podsjetio je da je svaki čovjek pozvan u sebi živjeti i oko sebe širiti civilizaciju ljubavi. Suživot svih naroda i kultura zadaća je koju Crkva mora uprisutnjivati na ovim prostorima. Krist je donio poruku mira, a ne mržnje i zato je napretku i dobru na Balkanu ime "Mir". Ovi prostori nastanjeni su mnogim narodima različitih vjeroispovijesti i kultura i u takvim uvjetima mjesna Crkva je pozvana biti "apostolom obnovljene sloge". U Crkvi se mora promicati i živjeti opraštanje i mir. Svaki vjernik i čovjek mora opraštati i tražiti oprost ako želi živjeti svoje čovječstvo. Mi u našoj najsvetijoj vjerničkoj molitvi često molimo "Oče naš". "Ako nam je dakle Bog Otac, onda svi mi jesmo i moramo biti braća". To su samo glavne misli kojima je sveti otac Ivan Pavao II. želio ohrabriti i potaknuti srca prisutnih i svih onih koji su ga slušali ili gledali putem sredstava javnog priopćavanja. Naša biskupija bila je na ovom slavlju zastupljena s nekoliko stotina vjernika, nekoliko svećenika i našim biskupom Ivanom. U ime biskupije uručen je dar Sv. Ocu: reljef naše biskupije koji je izradjen za ovu prigodu. Budući da je ovaj naš list ograničenog broja stranica i premalo je prostora da bi se mogao dati opširniji prikaz ovog izuzetnog događaja preporučujemo da o svemu ovom opširno čitate u našem kalendaru "Subotička Danica" koja će uskoro izići iz tiska. Sve ovo mora naći odjeka u našem osobnom i narodnom življenju. Zato toplo preporučamo da uzmete naš Kalendar za narednu godinu u kojem će biti o svemu opširna reportaža.

Ivan P.

Kardinal Kuharić pozdravlja Papu u zagrebačkoj katedrali

Vatikan

IX. REDOVITA BISKUPSKA SINODA

Redovnici - suočite se s velikim siromaštvom duha našega vremena

U Rimu je od 2. do 29. listopada održana IX. redovita biskupska sinoda. Sinoda je raspravljala o redovničkom i drugim sličnim oblicima posvećenog života te njegovu mjestu i ulozi u Crkvi i svijetu.

U podne, 2. listopada, Papa je, govoreći okupljenima na Trgu sv. Petra, o Sinodi rekao: "Sinodalni će rad sigurno potaknuti posvećeni život produbljujući njegov lik i poslanje u svjetlu Božjega nauma, u ovim godinama koje prethode trećemu kršćanskom tisućljeću. Promičući redovnički život Crkva ne želi samo providjeti svoju unutrašnju obnovu, nego također služi čovječanstvu... Najizrazitije služenje koje se danas od posvećenih osoba traži, jest da se suoče s velikim siromaštvom našega vremena jer su mnogi, zbog odbacivanja Boga, izgubili smisao života... Svjedočenje će posvećenih u naše doba biti djelotvorno u mjeri u kojoj budu vjerni Kristu koji ih poziva".

Prema podacima od 31. prosinca 1992. na raznim stranama svijeta živi 145.500 redovnika koji su svećenici, te 63.185 redovnika braće laika. Ukupan broj redovnica je 875.500.

(Usp. Glas koncila, br. 41/94., str. 4)

Rim

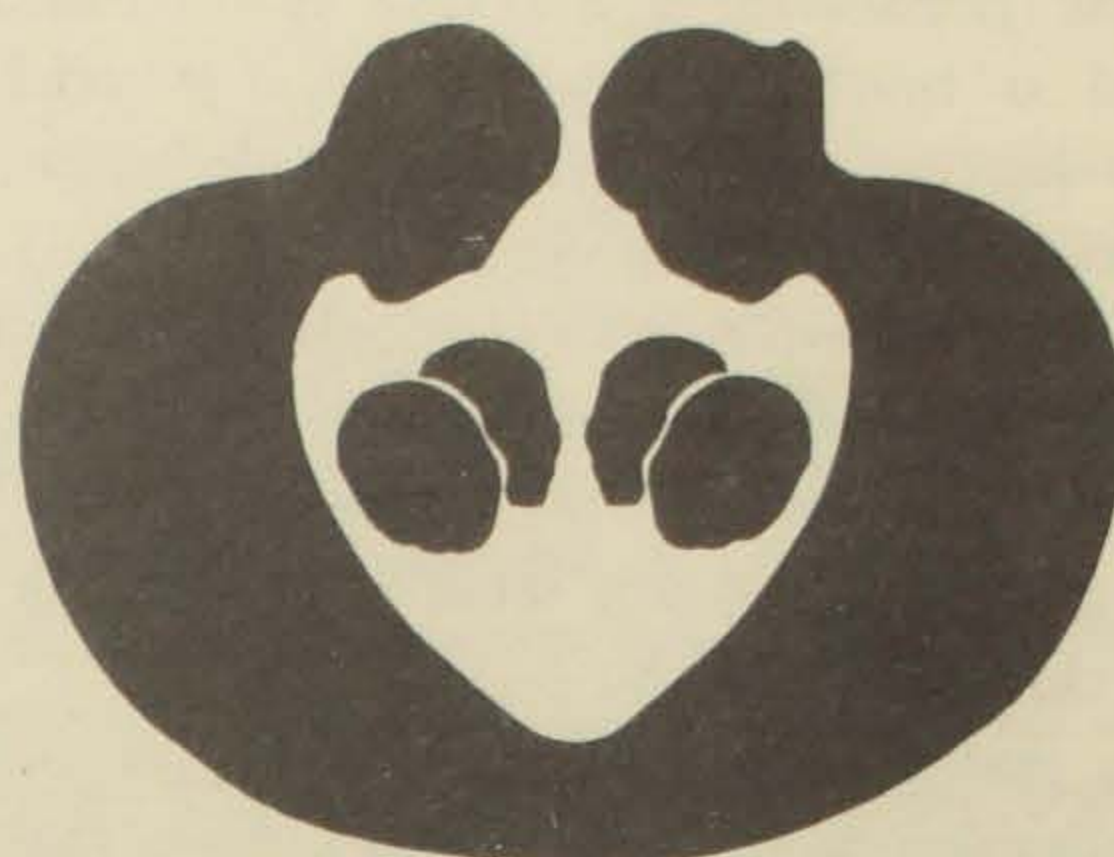
SVJETSKI SKUP OBITELJI

Obitelj je ozbiljno ugrožena

U Rimu je dva dana, u subotu 8. i nedjelju 9. listopada, trajao Svjetski skup obitelji na kojemu je sudjelovao i papa Ivan Pavao II. Skup je priredilo Papinsko vijeće za obitelj, i to upravo na prijedlog i poticaj Svetoga Oca koji ga je zamislio kao jednu od središnjih točaka proslave Godine obitelji. Nazočne su bile, barem službeno, obitelji iz 103 zemlje.

Prije podne u subotu 8. listopada u rimskim su bazilikama, razdijeljeni u jezične skupine, od 10 do 12 sati bili molitveni zborovi. Poslije podne pak, i to od 16 do 19 sati, bio je velezbor svih obitelji. U nazočnosti Svetoga Oca osam je obitelji iznijelo svoja iskustva i svjedočanstva. Na završetku je govorio Sveti Otac. Podsjetio je da je obitelj

"kućna Crkva" te da i Crkva i obitelj "žive od istoga vrela", da "imaju isto podrijetlo", "podrijetlo koje je u Bogu; u Bogu, Ocu, Sinu i Duhu Svetom". Papa je ovom zgodom upozorio na ozbiljnu opasnost koja prijete obitelji (dovoljno se sjetiti samo dva nedavna događaja iz Godine obitelji, Kairske konferencije i izjave Europskog parlamenta u Strasbourgu o nazovibraku dvojice muškaraca ili dviju žena i njihovim "obiteljskim pravima" koja su zapravo mimo naravi). "Obitelj je ozbiljno ugrožena", istaknuo je Papa i opetovno ponovio upit: "Obitelji, što kažeš, tko si i što si?" Motreći mnoštvo s upaljenim svijećama u rukama, Papa je rekao: "Ova svjetla koja se vide dolaze iz cijeloga svijeta. Svaka obitelj nosi svjetlo koje mora rasvijetljivati svijet na kraju ovoga tisućljeća i dalje, sve dok Bog dopusti da svijet postoji".

U nedjelju 9. listopada obitelji su se ponovo u 8 sati i 30 minuta okupile na vatikanskom trgu i nastavile slušati iskustva obitelji sa svih strana svijeta. U 10 sati je počela svečana misa koju je služio Papa. U svojoj homiliji Papa je između ostalog rekao: "Danas ištemo od Krista da svi roditelji i odgojitelji u svijetu imaju udjela u ljubavi kojom je On grlio djecu i mladež. On gleda u njihova srca s ljubavlju i sa skrbi oca, ali jedanko tako i same majke".

Na kraju mise Papa se obratio nazočnim obiteljima na raznim jezicima. Na hrvatskom je jeziku rekao: "Od srca pozdravljam sve hrvatske obitelji i blagoslivljam ih".

(Usp. Glas koncila, br. 42., str. 1 i 3)

Vatikan

ENCIKLIKA U ŽIVOTU

Na Svjetskom skupu obitelji, pred više od stotinu tisuća osoba sa svih strana svijeta, papa Ivan Pavao II. - "Papa obitelji i Papa života", kako ga je nazvao kardinal Alfonso Lopez Trujillo, 8. listopada najavio da će prigodom završetka Godine obitelji objaviti najavljenju encikliku o životu. Rekao je: "Ako Bog da, o završetku Godine obitelji, kao jedan od njezinih najdragocjenijih plodova i kao nacrt za budućnost, nastojat ću objaviti najavljenju encikliku o životu. Zatražili su je, zahtijevali oci kardinali prije dvije godine. Uvjeren sam da je sada prava zgoda za izradbu i objavljivanje enciklike o životu, o ljudskom životu, o njegovoj svetosti".

Rim

PRIČEST RASTAVLJENIMA I PONOVO VJENČANIMA

U Rimu je 15. listopada 1994. godine iz Kongregacije za nauk vjere objavljeno "Pismo biskupima Katoličke Crkve o pristupanju razvedenih i ponovno vjenčanih vjernika euharistijskoj pričesti. Riječ je o vrlo aktualnom pitanju jer širom svijeta raste broj katolika koji su bili crkveno vjenčani a nakon toga žive u drugom, samo građanskom braku, ne želeći zbog toga istupiti iz Katoličke crkve. Mnogi od njih, dapače, smatraju da i dalje imaju pravo pristupati svetoj pričesti. Po važećim crkvenim propisima takve osobe nisu više kažnjene izopćenjem (ekskomunikacijom) nego im se samo ne dopušta redovito primanje sakramenata. Ovo pismo Kongregacije za nauk vjere s jedne strane upozorava da dotičnim vjernicima treba iskazivati poštovanje i ljubav, poticati ih da sudjeluju u misnom slavlju, da mole i nastoje kršćanski živjeti, da se također duhovno, što znači željom, pričešćuju. S druge ih pak strane poziva da se uzdrže od pričešćivanja dokle god žive u takvom stanju. Pismo ih izričito upućuje na duhovnu pričest. To je poznata praksa da vjernik koji sudjeluje u euharistijskom slavlju, a iz bilo kojih razloga nije spreman na primanje pričesti, skrušenim srcem zamoli Isusa da ga ipak pohodi, da mu udijeli milost kao i onima što se pričešćuju. Istodobno su takvi vjernici dužni nastojati da svoje bračno stanje srede

pred crkvenim sudištem, da pokrenu postupak dokazivanja ništavnosti prvoga braka, osobito da u sebi odgajaju spremnost pokoriti se volji Božjoj kako tu volju u svojoj savjesti doista shvate.

/Glas koncila, br. 43., str. 4/

<<<>>>

Zagreb

PREDSTAVLJEN KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE

U srijedu, 12. listopada, u dvorani gradskog kazališta "Komedijska" na Kaptolu u Zagrebu svečano je predstavljeno hrvatsko izdanje Katekizma Katoličke Crkve. Govoreći na završetku ovog svečanog čina, kardinal Franjo Kuharić je rekao: "Katekizam je ispovijed vjere Crkve, objektivna istina o Bogu i smislu čovjeka - velika sinteza za ovo naše vrijeme. Temeljna nit kroz Katekizam Katoličke Crkve jest objava Boga kao Ljubavi i s ljubavlju se sve objašnjava i nudi na vjerovanje. 'A mi smo povjerovali Ljubavi.' Ovaj katekizam, koji je stvaran šest i pol godina uz sudjelovanje svih biskupskih konferencija čitavoga svijeta, izraz je vjere Crkve i bit će svim katolicima i svim ljudima dobre volje vrlo zanimljiva knjiga jer daje odgovore na sva najvažnija životna pitanja. Katekizam će biti silan dar našoj Crkvi i našem narodu - izvor vode čiste - izvor istine koja može osvijetliti životni put." (Usp. Glas koncila, br. 43., str. 9)

Subotičani: Stanka Kujundžić, Blaženka i Ivan Piuković pred Papom u Zagrebu

SUBOTICA POD SJENOM KRIŽA

Grad Subotica se pod tim imenom - različito pisanim - spominje već prije šeststotina godina u jednom sudskom aktu s nadnevkom 7. svibnja 1391. godine. Povjesničar Ivánji kaže da su davno prije Slavena i Mađara ovdje živjeli stariji europski narodi. Izričito navodi: Jazige, Hune, Avare i druge. Slaveni su tu već od 7. stoljeća.

Sadašnji stanovnici ovog grada doživjeli su u nedjelju 18.09.1994. nesvakidašnju svečanost: Podizanje KRIŽA na vrh tornja svoje gradske kuće, koja dominira centrom grada i okolicom. Tog jesenjeg prijepodneva građani slobodnoga "Teresiapolisa" bili su uzbuđeni. Pred njihovim se očima odvijao unaprijed najavljeni PROGRAM za ČIN "Vraćanja križa" na toranj gradske kuće. Svi ovi ljudi, "dobra srca i mirne ćudi", iz različitih naroda i vjere znaju da je križ bio postavljen na toranj već kod završetka gradnje ovoga impozantnog zdanja 1910. godine. Odatle je Krist u znaku svoga križa četrdesetak godina bdio nad ovim gradom i zlatnim klasjem na poljima oko njega. Prohujala su nad njim i dva strašna rata prve polovice dvadesetog stoljeća, a on je uvijek obilno blagoslivljao mješovito žiteljstvo ravne Bačke...

Međutim, došla je i 1949. godina kad je "križ" na vrhu centralne zgrade nekome zasmeto....Našao se još i jedan "hrabri" njemački vojni zarobljenik, koji se uz cijenu "osobne slobode" usudio skinuti s vrha taj znak vječne SLOBODE svakog čovjeka. Umjesto križa stavljena je zvijezda-petokraka. (Sreća što i ona može biti simbol mira, jer se pod njom rodio Isus - Knez mironosni, čije je rođene popratio anđeoski pozdrav: Mir na zemlji svim ljudima dobre volje...).

Tijekom vremena ljudi su se polako navikli i na taj znak svoje epohe. Žureći ulicama i cestama nisu se obazirali na zvijezdu koja je tako visoko, jer su željeli spasiti goli život u trci i radu. U naše vrijeme, s početkom demokratskih promjena počelo se razmišljati i o vraćanju starog simbola na našu gradsku kuću. I evo, pod mudrom upravom gradonačelnika g. Józsefa Kásze, ostvarila se ta tinjajuća želja mnogih srdaca.

Nedjelja je 18. rujna 1994. godine. Sa svih strana slijevaju se manje ili veće skupine građana prema glavnom Trgu oko gradske kuće koja ih čeka sa svojim tornjem u skelama. Ispunio se trg i parkovi uokolo oduševljenim ili znatiželjnim pukom... Pred glavnim ulazom načinjena je pozornica sa stolicama, mikrofonima i pojačalima. Na njoj će se naći predstavnici Crkve i Grada...

Poslije jedanaest sati mladi u narodnim nošnjama iznijeli su sjajni novi KRIŽ iz vestibula gradske kuće i donijeli ga na pozornicu. G. Adndrija Kopilović svojim zvučnim glasom najavljuje početak ovog slavlja i prisutnost

predstavnik više kršćanskih Crkava. Nazočni su: preuzvišeni g. Ivan Péntzes, subotički biskup, g. Hodossy Imre, biskup Reformirane kršćanske Crkve te predstavnik biskupa Evangeličke crkve g. Báttori István. Ovo svečano raspoloženje zasjenio je jedino nedolazak biskupa Srpske Pravoslavne Crkve g. Irineja Bulovića, episkopa bačkog ili bilo koga od njegovih svećenika.

Biskup Péntzes blagoslivlja križ

Tijekom ceremonija svaki od crkvenih dostojanstvenika izrekao je vlastitu ili svetopisamsku misao o značenju Kristova križa za kršćanski narod, u životu grada i pojedinca, te molitvu blagoslova. Na kraju je g. Kásza József, gradonačelnik Subotice sažeto zaključio: "Toranj naše gradske kuće prati svakog svog građanina pri odlasku i radosno ga dočekuje kad se vraća. Od sada će to činiti pod znakom križa kao i u svojim počecima od 1910. godine". Nakon blagoslova, mladi su križ s pozornice prenijeli do parka. Odatle su ga vrsni stručnjaci uzdigli zrakom do vrha tornja gradske kuće. Bio je to uzbudljiv momenat. Začudeni smo gledali kako križ lebdeći u zraku, podržavan samo s dvije jedva vidljive žice, polagano klizi između nas i neba i ide prema svom cilju. U tom času oglasila su se zvona subotičkih crkava, a prisutni su taj čin popratili spontanim pljeskom, dok je trgom odjekivao veličanstveni Händlov "Aleluja". Na vrhu tornja radnici su spremno prihvatili križ i odmah započeli svoj dio posla, koji su obavili brzo i stručno. Ponovo su se oglasila zvona subotičkih crkava da jave svim ljudima dobre volje radosnu vijest: U simbolu križa nad našim gradom ponovo bdije Krist Gospodin - Knez mironosni i ljubitelj čovjeka - koji je svoju ljubav prema čovjeku zapečatio svojom smrću na križu.

Završit ću ovaj svoj prikaz s nekoliko stihova pjesme
"Voljeni grad" Tone Kujundžić.

*Naša gradska kuća,
Kao dvorac neki,
što ga podigoše
pređi nedaleki...*

*Nad njom strši toranj,
Do neba se diže.
što smo dalje od njeg,
Sve nam srcu bliže...*

*Svakog on pozdravlja,
kad se na put krene.
I svakoga čeka,
Ako li se vraća sa puta daleka.*

Podaci o križu:

Križ je visok 240 cm, Prekrižak je 180 cm,

Težak je 80 kg

Načinjen je od miješanog metala koji ne rđa. Vrhovi križa su romanskog stila s polukrugovima.

s. Marija Anđelina

"Gabrićev križ"

HRVATSKI MAJUR

BLAGOSLOV OBNOVLJENOG "GABRIĆEVOG KRIŽA"

U nedjelju 4. rujna, Hrvatski Majur je doživio nezapamćeno slavlje. Toga dana okupilo se oko 600 gostiju bivših i sadašnjih stanovnika Hrvatskog Majura, te gostiju iz drugih okolnih mjesta i iz Subotice da prisustvuju blagoslovu "Gabrićevog križa". Slavlje je započelo u 10,30 sati svečanom procesijom koja je krenula od salaša Jose Gabrića.

Na čelu procesije bili su mladi iz Tavankuta u narodnim nošnjama. Oni su došli sa svojim župnikom velečasnim Antunom Gabrićem, koji je rodom iz Hrvatskog Majura. Poslije njih su išli svećenici: vlč. Andrija Anišić, župnik subotičke župe sv. Roka, rođen i odrastao na Hrvatskom Majuru. Bio je tu, i nezamjenjiv u ovakvim zgodama preč. Andrija Kopilović, katedralni ceremonijar i biskupski vikar za pastoral. Zatim msgr. Berényi Ferenc, prefekt Biskupijskog računarskog ureda i vlč. Slavko Večerin, tajnik biskupije i duhovnik sjemeništa "Paulinum". Najdraži i najveći gost ovoga slavlja bio je subotički biskup msgr. Ivan Péntzes, koji je blagoslovio obnovljeni križ i predvodio svečanu koncelebriranu svetu misu.

Na početku svete mise novi križ pozdravile su djevojčice u narodnim nošnjama, a vlč. Gabrić je govorio o povijesti "Gabrićevog križa". Pobudnu i dirljivu propovijed izrekao je vlč. Anišić. Plodove "zemlje i rada ruku čovječnjih" prinjeli su mladi iz Tavankuta u narodnim nošnjama. Tavankutski pjevački zbor "Raspjevane zvjezdice" pod ravnanjem s. Beate pjevanjem je uzveličao ovo euharistijsko slavlje. Na kraju svete mise okupljeni Božji narod pozdravio je gospodin Biskup i pohvalio zalaganje vjernika što vodi brigu o križevima.

Preč. Kopilović izvijestio je prisutne da će u buduće svake godine prve nedjelje mjeseca rujna na istom mjestu biti proštenje. Tako će stanovnici Hrvatskog Majura imati prilike susresti se svake godine, oživjeti uspomene i zajedno moliti na "svetom tlu" svog zavičaja. Na samom završetku vlč. Gabrić pozdravio je u podužem govoru sve prisutne i zahvalio darovateljima.

Zalaganjem i potporom gospodina Josipa Anišića i dobrih ljudi priređen je ručak za 340 osoba.

Na ovom mjestu križ je postavljen prije 97 godina na malom raskrižju đurđinskog puta i malobošnjačkog atara. Zovu ga "Gabrićev križ", u spomen Ivanu Gabriću koji ga je dao podići. Križ je od hrastovog drveta u Subotici u današnjoj Gajevoj ulici izradio majstor György (preyime mu se nije moglo pročitati, na križu je dalje bilo urezano "ács", dakle, tesar i čitljivo ispisana godina 1897. Ovaj križ stajao je stotinu godina na raskrižju putova. Zub vremena oštetio ga je pa su se vjernici ovoga kraja, kojih ovdje ima još vrlo malo, kao i oni koji su se ovdje rodili i rasli, a sada žive u gradu, dogovorili s praunucima pokojnog Ivana da se podigne novi križ. Lajčo Anišić izradio je novi križ, a stari križ je ispilan i ukopan u zemlju, ispod novog. Na novom križu urezan je natpis: "Prvi križ podigao Ivan Gabrić 1897., a ovaj drugi njegovi praunuci 1994. Izradijo Lajčo Anišić.

Antun Gabrić

+++

Bački Monoštor

50. GODINA VELIKOG ZAVJETA

Prije točno pedeset godina Bački Monoštor je bio pošteđen velike opasnosti. U listopadu 1943. godine vodila se velika bitka kod Batine. Ovo mjesto na obali Dunava nalazi se u neposrednoj blizini Batine. Dana 13. listopada te godine oko sela nalazilo se mnoštvo vojske. U tom teškom povijesnom trenutku mjesni župnik g. Matiša Zvekanović, kasnije biskup subotički, odlučio je da se cijelo selo okupi na molitvu. Zavjetovali su se Fatimskoj Gospi s molbom da stane u zaštitu njihova sela. Selo je na čudesan način bilo pošteđeno od bilo kakvog zla. Tako su Monoštorci obećali da će se svake godine toga dana okupiti na svečanu zavjetnu sv. misu u znak zahvalnosti Fatimskoj Gospi. Toga dana je pokojni biskup svake godine redovito dolazio predvoditi sv. misu. Ove godine biskup Ivan je bio spriječen te je delegirao preč. g. Stjepana Beretića da u njegovo ime predvodi sv. mise na mađarskom i hrvatskom jeziku. U koncelebraciji je bilo desetak svećenika i lijepi broj vjernika. Propovjednik je poticajnim riječima nastojao oduševiti sve prisutne da snažnije i konkretnije žive svoju vjeru. Na kraju sv. mise na hrvatskom jeziku izmoljena je posvetna molitva Bezgrešnom Srcu Blažene Djevice Marije i djevojčice u prekrasnim šokačkim nošnjama odrecitirale su pet kratkih pjesmica koje je za ovu priliku napisao pučki pjesnik Ivan Pašić.

Ivan P.

Gospa Fatimska

<<<>>>

VJERNICI IZ TAVANKUTA U GOSTIMA U SONTI

Jedan autobus vjernika, djece i starijih, iz Tavankuta bio je 24. rujna ove godine u posjeti župi sv. Lovre u Sonti. Toga je dana u Sonti održana tradicionalna zahvala Bogu za uspješnu i rodnu godinu sončanskih vinograda, tzv. "GROŽĐEBAL". Goste iz Tavankuta toplo je primio i srdačno ugostio domaćin mons. Marko Forgić, župnik iz Sonte.

Djeca iz Tavankuta, koji su bili u bunjevačkoj narodnoj nošnji, prinijeli su na prikazanje sliku od slame, koju su na kraju mise darovali svojim domaćinima, župljanima Sonte. Domaćini su na kraju slavlja priredili za goste svečanu večeru.

T.Ž.

Sombor

DIJAMANTNI JUBILEJ SVEĆENIŠTVA

Ove godine jedan naš časni brat, mons. Franjo Vujković, slavio je svoju 60. obljetnicu svećeništva. Jubilarac je svoj dijamantni jubilej slavio vrlo skromno na Petrovo u subotičkoj prvostolnici. Zato je na prijedlog nekoliko svećenika dogovoreno da jubilarac i naš časni Starac svoj jubilej obilježi u krugu svećenika. Odlučeno je da to slavlje bude dne 27. listopada ove godine u somborskoj župi sv. Križa. Svečanu koncelebriranu sv. misu predvodio je slavljениk okružen dvadesetoricom svoje subraće. Umjesto homilije jubilarac je zamoljen da nam u kratkim crtama iznese svoj životni put. Bilo je interesantno slušati kako jednostavno i toplo g. Vujković govori o sebi i svom životu.

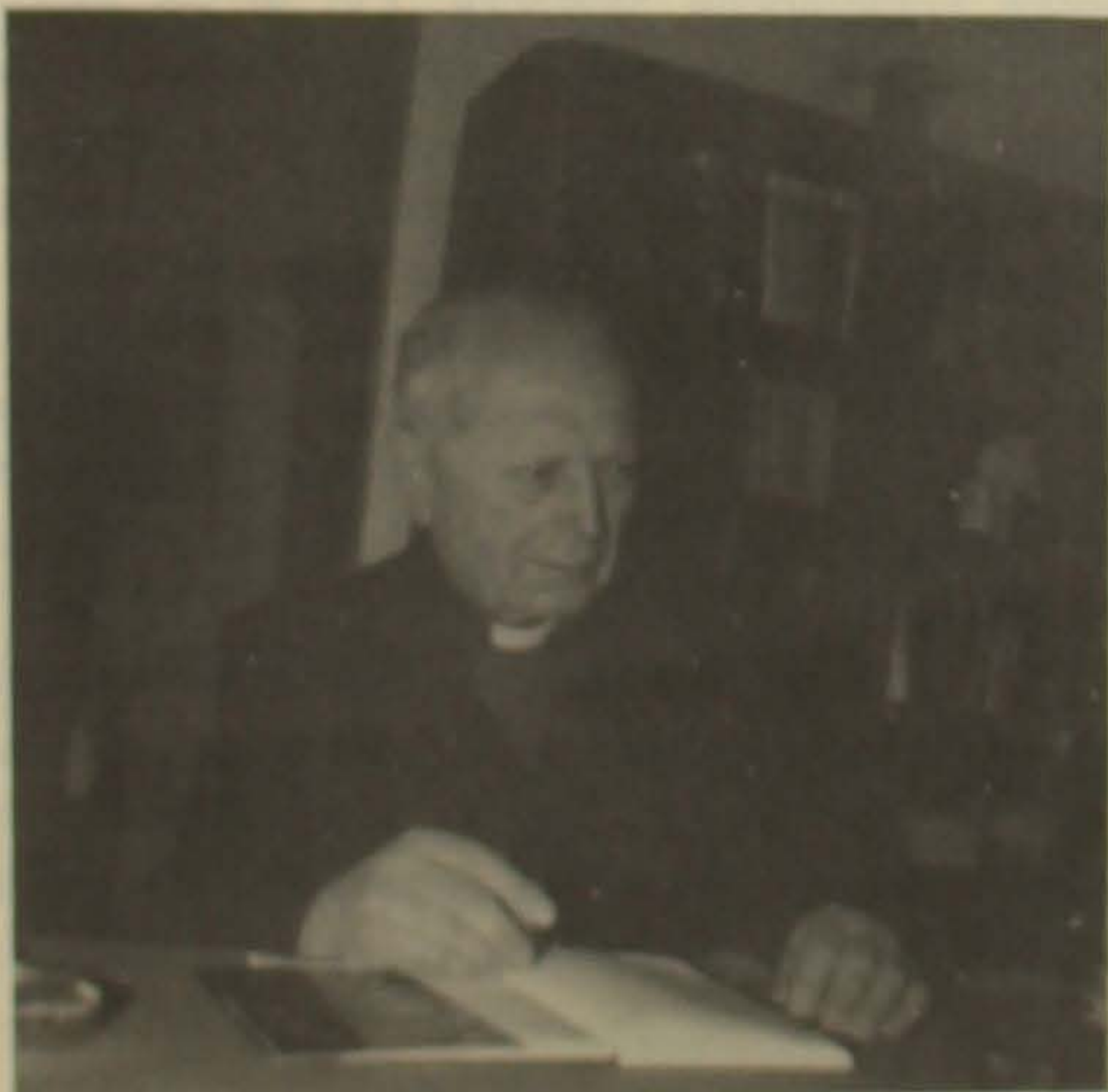
Poslije sv. mise u župnoj crkvi zajedništvo je nastavljeno u prostorijama župe gdje smo proveli nekoliko ugodnih sati u društvu našeg jubilarca. Postavili smo mu mnoga pitanja, a on je na njih odgovarao vrlo kratko i jednostavno.

Ovaj časni Starac ostavio je iza sebe dubok trag koji je nemoguće riječima izraziti. Njegova jednostavnost, uljudjenost, toplina, spontanost, vedrina i smirenost razlijevala se na svakoga s kim se susretao. Najdraža župa bila mu je Žednik u kojoj je proveo najljepše i najplodnije godine svoga svećeništva. Svi su ga cijenili i poštovali. U životu nije imao neprijatelja jer je htio svima biti brat i prijatelj. Dok je bio župnik u katedralnoj župi sv. Terezije imao je mnogo kapelana. Svima njima bilo je lijepo suradivati s njim jer ih je silno volio. Od njega se nije mogla čuti riječ tužbe ni onda kad mu je bilo najteže. I za godine provedene u zatvoru zahvaljuje Bogu jer je i tamo bio s Njim duboko povezan.

Od ovog divnog i časnog Starca mnogo čega može svatko naučiti. Zato mu je u znak zahvalnosti priredjena ova mala svečanost. Želja nam je i molitva da mu Gospodin dade još mnogo godina kako bi nam svima služio kao divan primjer nesebičnog svećeničkog življenja.

(O svemu ovom možete opširnije čitati u našoj "Subotičkoj Danici" koja uskoro izlazi iz tiska.)

Ivan P.

Subotica

100. OBLJETNICE CRKVE SV. KRIŽA

Istoga dana kada je na tomju gradske kuće uzdignut križ proslavljen je i jubilej 100. godišnjice gradnje crkve Sv. Križa u Subotici. Proslava je započela na svetkovinu Uzvišenja Svetog Križa 14. rujna zajedničkom koncelebracijom svih subotičkih župnika, koju je predvodio mons. Rehak József. Slijedila je trodnevica i 18. rujna u 18 sati svečana biskupska misa. Kroz trodnevnicu i na samoj svečanosti propovjednik je bio preč. Andrija Kopilović. Na ovoj svečanoj biskupskoj misi bili su prisutni svećenici Grada, te predstavnici Reformirane i Evangeličke crkve, te predstavnici društvenih organizacija na čelu s gradonačelnikom g. Kasza Józsefom.

Spomenuta crkva Sv. Križa građena je prije sto godina što je očito iz oporuke darovateljice, velike subotičke dobrotvorke gospođe Marije Vojnić Bajsai. Ona je testamentarno ostavila sredstva uz želju da se, uz spomenutu crkvu, podigne konvikt za žensku mladež, a crkva bi služila kao kapela konvikta. Svoje pokojne je dala prenijeti u kriptu spomenute crkve, a i sama je oporučno izrazila želju da ondje bude sahranjena. Ustanovila je fondaciju svetih misa za svoje pokojne i sebe, te je niz godina u toj crkvi služene mise samo na dane koji su testamentom određeni. Crkva Sv. Križa od 1933. godine služi za potrebe istoimene samostalne vikarije, a od 1956. godine je župna crkva. Pošto župa sv. Petra nema svoju crkvu, crkva Sv. Križa služi i župi sv. Petra kao župna crkva.

Domaćin i organizator slavlja bio je preč. Ehmman Imre, koji je pozdravio skup čitajući oporuku Marije Vojnić Bajsai i zaključio iznoseći trostruku radost ovog susreta: Dan kada je križ zasjao na tomju gradske kuće; dan kad se slavi 100 godina ove crkve i dan uoči godišnjice oslobođenja Subotice od Turaka. Misa je bila pred crkvom, svečana i koncelebrirana, a na misi je govorio i g. Báttori István u ime Evangeličke crkve.

Proslava ovog značajnog jubileja lijepo je pripremljena i proslavljena, a završna svečanost bila je impozantna.

<<O>>

"MOZART" U TAVANKUTU

U crkvi Presvetog Srca Isusova u Tavankutu je 2. listopada 1994. godine mješoviti zbor HKPD "Matija Gubec" održao svoj prvi godišnji koncert. Koncertu je prethodila sv. misa zahvalnica koju je služio domaći župnik v.č. g. Antun Gabrić. Mješoviti zbor HKPD "Matija Gubec", na inicijativu nekoliko mladih Tavankučana, koji vole pjevanje i glazbu, osnovan je u ljeto 1993. godine. Zbor je pod ravnanjem gospođice Nele Skenderović do sada imao 13 nastupa vezanih uz programe cijelog Društva u Rumunjskoj, Hrvatskoj

(tijekom gostovanja u Zagrebu, Karlovcu i Hrvatskom primorju), kao i na kulturnim priredbama u Subotici i Tavankutu. Mješoviti zbor danas ima 13 članova.

Veliki broj nazočnih Tavankučana, kao i gostiju i uzvanika iz Subotice i okolice, uživao je u ovom nesvakidašnjem kulturnom događaju. Ovaj događaj je tim značajniji jer su članovi zbora većinom Tavankučani. U Tavankutu se, naime, rijetko kad moglo čuti pjevanje djela Mozarta, Bacha ili Händela, a pogotovo ne u izvedbi Tavankučana. Dio je to i promišljenog kulturnog nastojanja samog predsjedništva Društva koji kroz ovakve kulturne sadržaje želi opravdati u svom imenu pridjeve "kulturno" i "prosvjetno" te se i na taj način izdici iznad klasične sheme rada kulturnih društava koja njeguju samo folklornu baštinu.

Kvalitet izvedenog programa ove večeri dostojan je i pjevačkih zborova koji postoje dulje vrijeme i imaju veći renome. Program ovog njihovog prvog godišnjeg koncerta sadržavao je 16 skladbi, tematski i sadržajno različitih. Izvedene skladbe mogu se podijeliti u dvije skupine. Prvu su činile narodne pjesme prilagođene za zbor ili pjesme skladane po motivima iz narodnog života ("Zvoni zvonce", "Tavankute moje selo malo", zborni dijelovi iz opere Josipa Andrića "Dužijanica"). Drugi dio sačinjavala je klasična glazba velikih majstora. Izvedena su djela J.S. Bacha, W.A. Mozarta i G.F. Händela.

Valja istaknuti da je voditeljica zbora Nela Skenderović ujedno i skladateljica. Na ovom koncertu izvedene su njezine skladbe "Zemljo moja" i "Petunija na stazi". Napisala je i aranžmane za nekoliko izvedenih skladbi ("Tavankute, moje selo malo", "Zvoni zvonce" ...).

O svom jednogodišnjem radu s ovim zborom g-đica Nela Skenderović rekla je poslije koncerta: "Ovo je kruna jednogodišnjeg rada Mješovitog zbora. Bilo mi je zadovoljstvo raditi s ovim mladim ljudima u pripremanju ovog koncerta. Svi se okupljamo oko zajedničkog cilja, a to je ljubav prema glazbi. Drago mi je što je stvorena duhovna jezgra mladih ljudi koji će i dalje raditi zajedno sa mnom na ovom projektu. Brine me, međutim, naš daljnji rad, budući da polovicu članova zbora čine studenti. No, iskreno se nadam da ćemo pronaći pravi i za sve prihvatljivi modus našeg daljnjeg rada".

Ugodno je bio iznenađen i Ivica Dulić koji je pozorno pratio cijeli program. On je rekao: "Bilo je neočekivano lipo. Cili ugođaj je bio izvanredan. Ovim je koncertom zbor puno dobio, naročito na popularnosti. Iznenadio me je broj ljudi prisutnih na koncertu..."

Tomislav Žigmanov

<<<>>>

Senta

BLAGOSLOV BOLNIČKE KAPELE

U nedjelju, 2. listopada poslije podne, u krugu senčanske bolnice blagoslovljena je novosagrađena kapela sv. Ladislava i sv. Luke. Kapela je podignuta u vrlo lijepom modernom stilu a namijenjena je ekumenskom bogoslužju.

Tako je i blagoslovljena. Veliko mnoštvo vjernika, koje nije moglo stati u kapelu, sudjelovalo je u blagoslovu oko kapele preko ekrana i ozvučenja. Kapelu je najprije liturgijom Istočno-pravoslavne Crkve blagoslovio visokopreosvećeni g. Irinej Bulović, episkop bački, uz asistenciju trojice svećenika. Nakon toga je subotički biskup mons. Ivan Péntzes, po obredu Rimokatoličke crkve blagoslovio kapelu i oltar. On je odmah poslije blagoslova započeo Euharistiju na mađarskom jeziku. Na misi je pjevao mješoviti zbor kojim je ravnao vlč. g. Bankó Nándor. Homiliju o bratskoj ljubavi i služenju održao je na mađarskom jeziku mons. Péntzes, a na srpskom o liječenju duše i tijela g. episkop Irinej. Nakon euharistijskog slavlja slijedio je prijem za uzvanike u prostorijama bolnice, dok je sav narod bio počašćen u krugu oko kapele. U večernjim satima bila je svečana akademija u mjesnom kazalištu u Senti i nakon toga kratka večera samo za uzvanike. Duša gradnje, organizacije i svega ovog skupa bio je dekan i župnik senčanski g. Nagy Jozsef.

A.K.

<<<>>>

Selenča

PROSLAVA ŽALOSNE GOSPE '94.

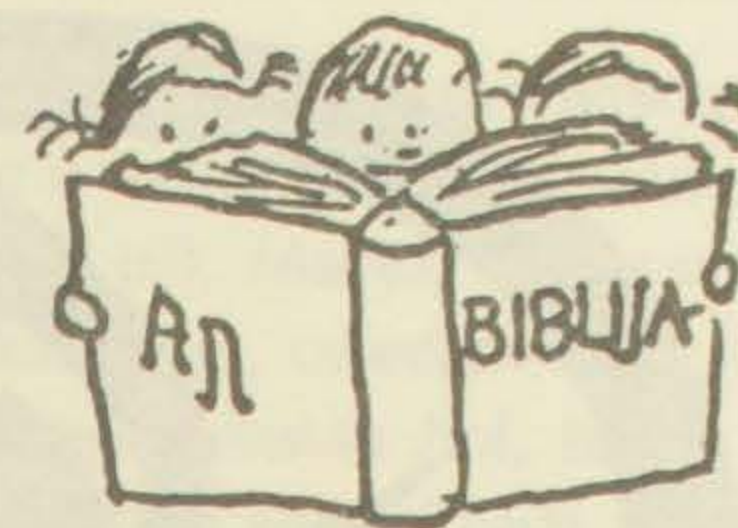
Žalosna Gospa je zaštitnica slovačkog naroda. Selenča je najaktivnija i kompletna katolička slovačka župa u našoj biskupiji. Zauzimanjem preč. župnika mons. Mihovila Zolareka, mjesna župna crkva polako postaje biskupijsko svetište Žalosne Gospe. Mnogi su biskupi Slovaci, a skoro svake godine i subotički ordinarij, sudjelovali u proslavi blagdana Žalosne Gospe. Ove godine je gost na ovom slavlju bio mons. Rudlof Balaž, biskup iz Banske Bistrice, koji je predsjednik Biskupske konferencije Slovačke. On je na blagdan Žalosne Gospe 15. rujna u 11 sati predvodio svečanu biskupsku koncelebraciju u zajedništvu s domaćim biskupom mons. Péntzesom, svećenicima dekanata i ostalim gostima. Propovijed biskupa Balaža oduševila je vjerni puk, jer je približio otajstvo Marije Žalosne u našem svagdašnjem životu. Poslije podne u tri sata bila je akademija koju su priredili mladi i djeca. I ovogodišnja proslava Žalosne Gospe bio je za Selenču veliki blagdan, kao i za sve hodočasnike.

Vrijedno je spomenuti prisustvo ambasadora Slovačke iz Beograda, kao i veliku zahvalnost vjernika i napose djece iz Selenče, koji su u tri grupe, upravo zaslugom biskupa Banske Bistrice, proveli svoje ferije u prelijepim predjelima Slovačke.

A.K.

Uređuje: Andrija Kopilović

UPOZNAJMO BIBLIJU

Uvod

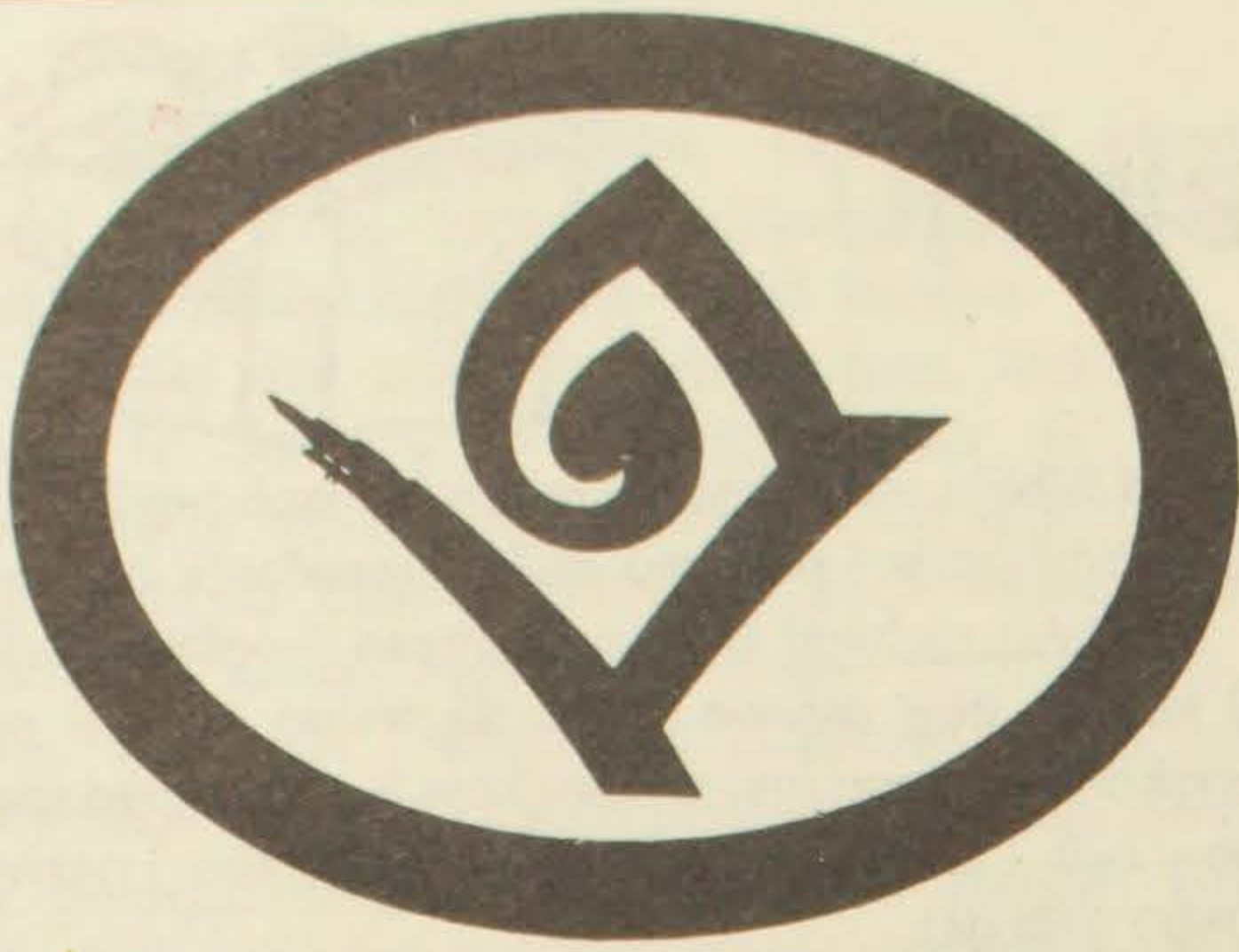
dnevno - čitati Bibliju, razmišljati o onom što smo pročitali. Moliti ono što nas nadahnjuje i pažljivo slušati tumačenja onoga što je napisano. Tek tako cjeloviti pristup, ponizan i pošten donijet će onaj plod koji je Bog ostavio Crkvi da trajno prenosi svakom čovjeku i svakom vremenu onu poruku koja je za njegovo spasenje. Zato smo ovu rubriku naslovili zajedničkim nazivnikom **UPOZNAJMO BIBLIJU**.

U ljudskoj povijesti nije se pojavila knjiga koja bi bila čitanija i važnija od Biblije. Biblija je najveća kulturna baština čovječanstva i izražaj je najdubljeg ljudskog doživljavanja. Za židove i kršćane ona je i normativna knjiga i sveta knjiga. To znači da kršćani izgrađuju svoj vjerski život i pogled na svijet prema onom što je zapisano u Bibliji i prosudbi Biblije podvrgavaju svoje čine. Sveta knjiga je radi toga što ponizno vjerujemo i ispovijedamo da Biblija nije samo ljudsko djelo nego je ona najviše i ponajprije djelo Božje. Bog se tokom povijesti služio raznim ljudima da jezikom, njima razumljivom, progovori i objavi kako vječne istine, tako i svoju stalnu brigu za čovjeka i njegove potrebe. Biblija je prevedena na više od 1700 jezika i svaki dan se u tisku u prosjeku pojavljuje jedno izdanje Biblije. Čitavi svesci časopisa jedva mogu pratiti sve što se o Bibliji u svijetu dnevno objavljuje. Svakako, zbirka biblijskih knjiga je najviše istraživana i još uvijek se najviše istražuje i zato su djela o Bibliji napunila svjetske biblioteke. S druge strane ta ista knjiga je na oltarima svih kršćanskih crkava izvorom nadahnuća, odakle se crpi već dvije tisuće godina istina kojom se čovjek spašava. Ona je predmet štovanja svih kršćana i dnevni molitvenik milionskog mnoštva pobožnog puka. Tu knjigu s poštovanjem i ljubavlju dnevno uzima u ruku i najviši intelektualac, kao i najobičniji vjernik kojemu ona postaje nadahnuće, iokrepa i snaga života. Stalno se čita a nikad nije isčitana. Stalno se tumači i uvijek je nova. Upravo ta spoznaja najjasniji je dokaz da je Biblija jedina knjiga knadahnuće, okrepa i snaga života. Stalno se čita, a nikad oja, ne samo da daje život, nego je i sama živa. Kroz nju progovara vječni i dobri Bog. U njoj susrećemo otajstvo Isusa Krista koji je spasitelj svakog čovjeka. Stoga je važno da mi vjernici u svojim kućama imamo Bibliju kao najsvetiji molitvenik na najčasnijem mjestu, a još češće u svojim rukama.

Bibliju razumjeti, međutim, nije lako. Vrijeme kada je pisana, ljudi koji su je pisali, stil kojim je pisana, književna vrsta kojom je tekst izrečen - sve to čezuje poštenog čovjeka da Bibliju ponizno i ozbiljno proučava. Nije svima moguće studirati sve ono što prati razumijevanje Biblije i stoga je dobro svoje razmišljanje podvrci tumačenju Crkve kojoj je Biblija i povjerena kao Knjiga iz koje se živi i koja se tumači.

Želja nam je u ovoj rubrici, u našem časopisu, svaki put staviti na naš duhovni stol skromni zalogaj iz tog neiscrpnog bogatstva koje nam nudi Biblija. Da bi ova suradnja bila uistinu hrana našoj duši, trebamo i sami - pa i

Događaj jeseni

MEĐUNARODNI SIMPOZIJ O OBITELJI

U Subotici je 14. listopada 1994. godine u organizaciji Vijeća za apostolat obitelji Subotičke biskupije, a pod pokroviteljstvom Skupštine općine Subotica, održan jednodnevni simpozij o obitelji. Simpozij je imao slijedeći program:

14.10. u 9 sati u svečanoj vijećnici gradske kuće simpozij je otvorila g-đa Stanka Kujundžić, dopredsjednica Skupštine općine Subotica, a potom je okupljene sudionike sadržajnim govorom pozdravio subotički biskup mons. Ivan Péntes. Nakon toga slijedilo je prvo predavanje na mađarskom jeziku koje je održao Horváth mr Zoltán iz Budimpešte, s temom: "Ovako je Stvoritelj zamislio obitelj". (Sudionici su imali kod sebe i hrvatski prijevod tog predavanja). Predavač je iz prvih poglavlja Biblije vrlo jednostavnim stilom pokazao namisao Stvoritelja o stvaranju čovjeka kao muško i žensko. Paralelno je analizirao i obiteljsku situaciju danas iz koje je bilo jasno koliko se suvremena obitelj udaljuje od onoga što je Stvoritelj namislio stvarajući čovjeka. Koreferent ovog izlaganja bio je g. Nagy József, dekan župnik iz Sente, koji je na dva jezika kratko iznio što sve nudi Crkva na teritoriji Subotičke biskupije u pastoralu obitelji. Osobito je istakao bračne vikende, organiziranu pripravu za brak, bazične zajednice u ulozi očuvanja braka... Kao manjkavost pastoralna istakao je nedovoljni rad s mladim obiteljima odmah poslije vjenčanja i problem rastavljenih i onih koji su u drugom braku.

Dr Vladeta Jerotić, profesor na Teološkom fakultetu SPC u Beogradu, održao je zapaženo predavanje na temu: "Porodica - agresija i religija". Predavač je naglasio da je tradicionalna kršćanska obitelj koja je gotovo dvije tisuće godina bila simbol i stvarnost zajedništva i nerazorivosti braka, u suvremenom društvu upala u duboku krizu. Stoga se događa agresija bračnih drugova uzajamno i roditelja prema djeci i djece prema roditeljima što uzdrmava cijelu obitelj u njezinim temeljima. Predavač je, više svjedočeci nego predavajući, ukazao na vrijednosti kršćanske obitelji i na općeljudske vrijednosti koje su jedine sposobne spasiti obitelj jer će inače ona zapasti u još veću krizu pa i u

samouništenje. Ovom predavanju je slijedio koreferat dr Cserhák-Korhec Rozalije, člana Izvršnog vijeća Skupštine općine, koja je vrlo pregledno iznijela sve ono što se u Subotici čini za obitelj. Ovaj koreferat obuhvatio je rad s predškolskom djecom, savjetovalište za brak do gerontološkog centra.

Nakon ovih izlaganja slijedila je plodna diskusija, kojom je ravnao g. Andrija Kopilović, koji je i predsjedao cjelodnevnom simpoziju. U diskusiji su se nazirali optimističkiji pogledi. Isticano je da još nije sve prekasno i ima izgleda za bolje sutra. Mnoga pitanja su upućivana dr Jerotiću koji je vrlo svjedočki govorio o kršćanskim vrednotama kao jedino spasonosnim za sva vremena.

Poslije podne u 15,30 sati dr Petar Aračić, rektor VBS iz Đakova održao je predavanje "Obitelj kao zadaća i briga Crkve". U svom predavanju osobito se osvrnuo na nedavno završenu Međunarodnu konferenciju o populaciji u Kairu i istakao vrlo jak utjecaj stava Katoličke crkve koji je ublažio završni dokumenat Konferencije o životu. Ova Konferencija bi se bez doprinosa Crkve pokazala kao najveća sramota suvremenog razmišljanja. U predavanju je dominirala ideja da je obitelj SUBJEKT PASTORALA CRKVE. Ovo predavanje je slijedio koreferat g. Andrije Anišića, župnika crkve sv. Roka u Subotici koji je pregledno iznio što se na razini grada sada čini u pastoralu obitelji, a ocrtao je i što bi se sve moglo i trebalo činiti. Njegova tema je izišla iz okvira župskog pastoralna jer je župa najiskonskiji subjekt i mjesto djelovanja cjelokupnog pastoralna.

Dr Tihomir Vejnović, ginekolog sa Akušersko-ginekološke klinike iz Novog Sada, održao je predavanje s temom: "Život najveća vrednota obitelji". Ovo je predavanje bilo vrlo stručno i slušalo se s osobitom pažnjom. Napose je značajna rečenica predavača: "Mi tokom razvitka začetka stalno možemo pratiti razne faze razvoja i nikada ne možemo reći 'sada' je počeo život, osim u prvom času začeća. Dakle, čovjek je čovjek od prvog časa začeća". Jasno da je predavanje izazvalo i plodnu diskusiju, kako pitanja upućena dr Aračiću, tako i dr Vejnoviću.

U 18 sati u katedrali-bazilici sv. Terezije bila je biskupska sveta misa uz koncelebraciju 20 svećenika. Homiliju, na temu Godine obitelji, održao je subotički biskup na hrvatskom i mađarskom jeziku. Ovu svečanu misu slijedio je lijepi koncert koji su izveli zborovi "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić, "Sveta Terezija" pod ravnanjem Józsefa Miocsa i "Schola cantorum" sjemeništa "Paulinum". Time je simpozij završen.

U simpoziju je sudjelovalo sveukupno oko 200 sudionika, što prije što poslije podne. Na misi je bilo više od 300 sudionika. Predloženo je da se na razini grada svake godine održi, ako ne simpozij, onda barem savjetovanje ove vrste na temu obitelji u koje bi bili uključeni kako Crkva, tako i svi oni koji brinu za obitelj na razini grada. Datum ovakvog savjetovanja trebao bi biti upravo 14. listopad jer je to godišnjica posvete katedrale i predvečerje svetkovine zaštitnice grada Subotice sv. Terezije.

A.K.

LIJEPO JE BITI S TOBOM, GOSPODINE

Kako je lijepa ova noć, Gospodine! Mračno je i hladno, ali ipak lijepo. Kraj Tebe me ni ovaj ludi svijet ne može uplašiti. Uostalom, gdje bih se i mogla osjećati sigurnom, gdje da mi bude toplo, nego uz Tebe, Gospodine? Ne, takvo mjesto ne postoji, zaista ne....

Sjedim kraj oltara majušne kapelice na Bunariću. Okolo je tama, a na oltaru svjetlo. I ono električno, ali i ono koje pišem velikim slovom "S" - ono Svjetlo koje mnogo jače sija, grije i koje mnogo više volim. Poslije dana punog molitve, razmišljam na temu obnove i posvećenja obitelji. Mislim na, meni tako lijepu, nježnu i romantičnu procesiju, na zajedničku sv. misu i sat molitve. Nama mlade i jednoj staroj majki, koja sjedi kraj velikog oltara (tako je sjedila i molila skoro čitavu noć!), počinje bdijenje. Bdijući na tako lijepoj straži - "straži" kraj Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu, prisjećam se sv. mise: u propovijedi je rečeno da ćemo sve milosti dobiti kad budemo molili Mariju za srce poput njenog - za srce koje više bole i peku tuđe suze nego vlastita bol. Strašno i veličanstveno zvuče ove riječi kad ih čovjek osluhne! Slušajući ih, u trenu sam shvatila kako moje srce smjesta treba promjenu. Već sam počela praviti planove, a sjećanje na prošle pokušaje stvorilo mi je prvu barijeru: toliko puta nisam uspjela... Pokunjena i oslobođena misli da sve mogu sama i oslobođena grijeha oholosti, uho i pažnju opet sam usmjerila na propovjednika. Osjetila sam da ne mogu sama steći takvo srce kakvo Marija nesebično daruje svima nama. Jednostavno ne mogu ali da to, isto tako, nije kraj. Postoji netko moćniji, bolji, uvijek "na našoj strani". Uvijek je tu da ga molim, čujem, hvalim, slavim i volim - najviše i najljepše što mogu. On - moj Gospodin. Svoju nježnu ruku pruža kad god je zatražim. U meni postoje vrata novog života, života s Njim. Ta vrata su molitva... Ovo sve ne otkrivam u trenu - nižu se trenutci i titraju u meni kao plamičci svijeća na velikom svijećnjaku pred oltarom. Molitva o kojoj govorim je, u stvari, zahvaljivanje: za svaki smiješak djeteta kraj kojeg prođem, za ljubaznu riječ susjeda, za lijepu jesen što dolazi ili za neočekivani posjet drage osobe. Ali i za namrgođeni pogled vozača autobusa koji me svako jutro vozi u školu, za uvredu koju mi je prijatelj nanio, mada nisam ništa loše učinila, i za onaj teški osjećaj samoće u svemu tome.

Moliti znači govoriti Bogu - Stvoritelju i najpovjerljivijem prijatelju svoje brige, boli, tuge, a darovati mu svoje radosti. I Bog, kao i mi, treba ljubav. Njegovo srce, kad mu se približimo, izgarava milost neopisivu riječima.

Osjetivši tu milost, dižem glavu i prelazim pogledom po noći koja je prekrila svetište. Mir i tišinu narušava samo vašarska muzika, tako neprikladna i bolna za uši koje žele čuti njegove riječi i, ma koliko se tome opirala, čuju i tu buku. Pogled mi zastaje na velikom, osvetljenom oltaru Majka

još sjedi i moli. Sabirem utiske i vidim jasno sliku Marije u plavom koja je, prvo na oltaru, a poslije u maloj sobici na salašu pratila sve ovo. Sagnuvši glavu i pokrivši uši, Marijo, čula sam što mi govoriš. Tiho, ali jasnije nego ikad prije, osjećam tvoju ljubavi i srce koje više peku tuđe suze nego vlastita bol, te mi više ni vašarska muzika nije tako strašna. Zora se već bliži. Malo mi je žao što tako lijepa noć prolazi, ali dan će biti još ljepši, pun milosti... Milosti dostatne za mene do slijedeće noći pred tobom, Gospodine...

Vesna Ivanković

Subotica

TRIBINE MLADIH

Svjedočenje - zadaća svakog kršćanina

S početkom nove školske godine obnovljen je u Subotici i rad Tribine mladih. Prva ovogodišnja Tribina mladih održana je u vjeronaučnoj dvorani franjevačkog samostana na temu: "Kršćansko svjedočenje" o kojoj je govorio vlč. Andrija Anišić, župnik subotičke župe sv. Roka. Prema Isusovom nalogu: "Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i proslave Oca vašega koji je na nebesima", svjedočenje je jedna od temeljnih zadaća svakog kršćanina i siguran put širenja kršćanstva, naglasio je predavač.

Susreti s Papom

Tribina mladih u mjesecu listopadu bila je neuobičajena. Naime, na ovoj tribini, koja je održana u prostorijama župe sv. Terezije, mladi koji su sudjelovali u Papinoj misi u Zagrebu, pričali su svoje doživljaje. Svjedočenja mladih bila su različita i zanimljiva. Jedna nit je bila prisutna u svim doživljajima: "Papina misa bio je veličanstven doživljaj koji se ne može do kraja opisati riječima. To je trebalo doživjeti". Svakako su najdirljiviji bili dojmovi Blaženke i Ivana Piuković, koji su imali čast najviše se približiti Papi jer su mu prinijeli darove za misu.

A.

"Mir na Balkanu... nije utopija! Dapače, mir se nameće kao perspektiva povjesnog realizma."

Ivan Pavao II.

900 GODINA ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

Zagreb - Bač

U zagrebačkoj nadbiskupskoj arhivi čuva se izvornik isprave ostrogonskog (Esztergom) nadbiskupa Felicijana. Ispravu je isti nadbiskup potpisao 1134. godine. U ispravi stoji doslovno na latinskom jeziku: "...Kad je vladao plemeniti kralj Ladislav, a primas ostrogonske crkve bio Acha, a nadbiskup bački Fabijan... spomenuti kralj je po nadahnuću Božje milosti i po savjetu... plemića utemeljio zagrebačku biskupiju... Da pouči neznanje... puka nađe zgodnoga nekoga Čeha časna života imenom Duh, koga pošalje po svom kapelanu Franciki za pastira toj crkvi. Osim toga da drugi dvorski kapelan imenom Kupan, po nalogu istoga kralja istoj crkvi puk dubravski sa zemljom i šumom koja njoj pripada"¹. Istina je da do danas nije sačuvan izvorni dokumenat o ustanovljenju Zagrebačke nadbiskupije. A i Felicijanova je isprava dokumenat kojom ostrogonski nadbiskup, kao metropolita presuđuje u predmetu sela Dubrava, za koje se s nekim plemićima sporio zagrebački biskup. Dokumentat je pisan četiri desetljeća nakon utemeljenja biskupije. Tek po imenima nabrojanih biskupa i velmoža koji su u to vrijeme živjeli može se zaključiti, da je biskupija osnovana 1093-94. godine.²

Prema najnovijim istraživanjima sveti Ladislav je Zagrebačku biskupiju osnovao još 1089-1091. godine.³ Ipak, čini se, da je prevagnulo mišljenje, da je biskupija osnovana 1094. godine. Naime, tom godinom i profesor Josip Bratulić započinja svoju "Kratku povijest Zagrebačke biskupije".⁴

To je razlog, zašto su vjernici te najuglednije katoličke biskupije u Hrvatskoj upravo 1994. godine proslavili 900. obljetnicu osnutka svoje biskupije. Taj značajni jubilej spominjemo u svom kalendaru zato što je na drugom mjestu, među svim spomenutim velikašima spomenut bački nadbiskup Fabijan. Tako je Felicijanova isprava, ne samo prvi spomen o osnutku Zagrebačke biskupije, nego je on i potvrda za to, da je Bač prije 900 godina zacijelo bio sjedište samostojne nadbiskupije na čijem čelu se spominje nadbiskup Fabijan.⁵

Bačka nadbiskupija

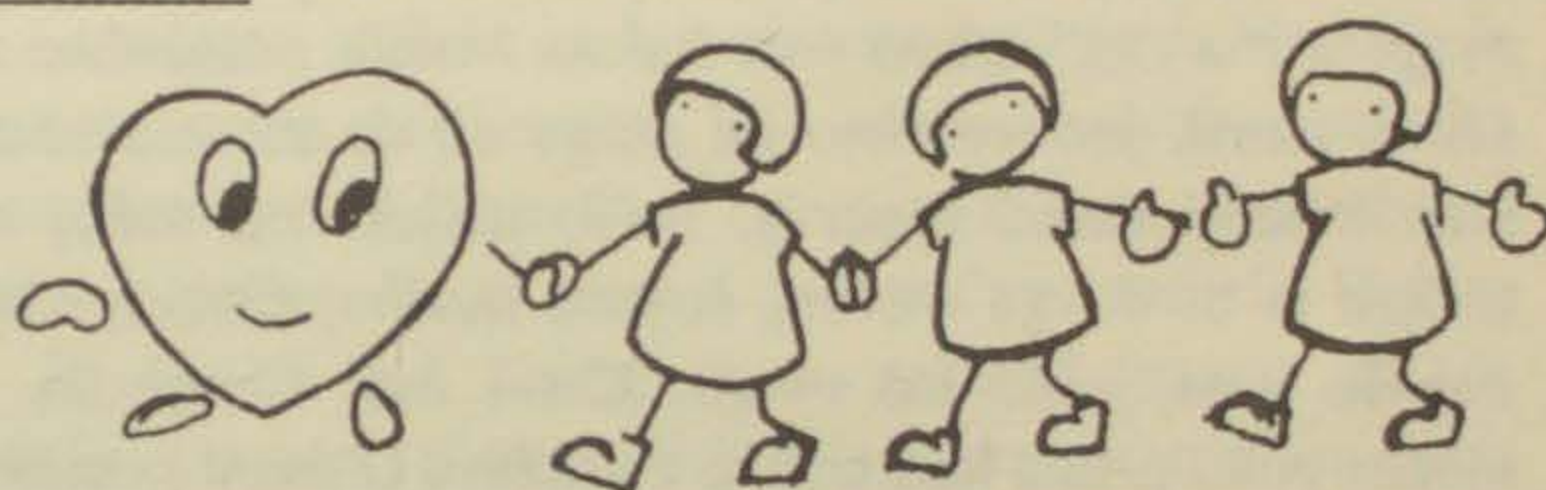
Godine 1134. kad je bački nadbiskup Fabijan spomenut kao suvremenik osnivanja Zagrebačke nadbiskupije i Bač je bez sumnje bio sjedište nadbiskupije. Prema mišljenju nekih mađarskih povjesničara Bačku je biskupiju osnovao mađarski kralj sveti Stjepan. Oko 1090. godine mađarski kralj sveti Ladislav podigao je Bačku biskupiju na čast nadbiskupije. odine 1135. sjedinjena je

Bačka nadbiskupija zauvijek s Kalačkom biskupijom, pa se od tada zove Kalačko - bačka nadbiskupija. Drugi mađarski povjesničari drže da sveti Stjepan nije osnovao biskupiju u Baču već samo u Kalači. Sveti Ladislav je, prema tom mišljenju, iz Kalačke izdvojio posebnu Bačku nadbiskupiju, da bi je, već spomenute 1135. godine opet "zauvijek" sjedinio s Kalačkom.⁶ Kalački nadbiskup Vározy Gyula, rodom iz Sombora, tvrdi da Bačka i Kalačka nadbiskupija nikada nisu bile odvojene biskupije, te da je sjedište nadbiskupije od vremena svetoga Stjepana bilo u Kalači. Pastoralni su razlozi, međutim, prisilili nadbiskupa da osim Kalačkog osnuje i Bački kaptol, da osim kalačke ima katedralu i u Baču, te da po potrebi stoluje čas u jednom čas u drugom središtu svoje velike nadbiskupije.⁸

Mišljenja o ustanovljenju Bačke nadbiskupije i o odnosu Bač - Kalača svode se na više ili manje vjerojatne pretpostavke. Sigurno je, međutim, da i sami stariji šematizmi Kalačko - bačke nadbiskupije nabrajaju najprije sedam prvih kalačkih biskupa za razdoblje od 1000. do 1111. godine. Slijedi zatim niz od tri bačka nadbiskupa: već spomenuti Fabijan, Grgur, pa u Bač iz Zagreba premješteni Francika ili Franjo I. Zatim slijedi novi naslov: Nadbiskupi kalački i u isto vrijeme bački.⁹ Prvi subotički biskup, Matiša Zvekanović, u već spomenutom članku iznosi svoju pretpostavku da je Bač bio sjedište biskupije već 535. godine, a da je 868. godine sv. Metodije za sjedište svoje Panonske nadbiskupije zacijelo izabrao Bač, kao već postojeći biskupski grad.

(Nastavit će se)

BILJEŠKE

1. Dr Nada Klaić, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, Zagreb, 1971., str. 499.
2. Zagrebačka nadbiskupija, *Povijesni osvrt*, Opći šematizam Katoličke crkve u Jugoslaviji, Zagreb, 1974., str. 48.
3. Darko Stuparić, **Ključni datumi u povijesti kršćanstva među Hrvatima**, Papa u Hrvatskoj, Zagreb 1994., str. 154.
4. Josip Bratulić, **Kratka povijest Zagrebačke nadbiskupije**, navedeno djelo, str. 137.
5. Matiša Zvekanović, **Nova et vetera de Ecclesia Bačiensis - Subotiana**, Schematismus primus Dioecesis Suboticanae ad annum Domini 1968, Subotica 1968., str. 17-18.
6. Matiša Zvekanović, nav. dj., str. 15-16.
7. Sulyok János, Vározy Gyula, *A Székesfehérvári Egyházmegye Jubileumi Névtára*, 1977, 127-129. Spomenuti je nadbiskup rođen u Somboru 1846. a umro u Kalači 1910.
8. Matiša Zvekanović, nav. djelo, str. 16.
9. Tako na primjer Schematismus cleri Archi-Dioecesis Colocensis et Bacsensis ad annum Christi 1870. na 8. stranici.

PREDAVANJE O FRANJEVCIMA

U seriji predavanja koje organizira Istraživačka sekcija KUD "Bunjevačko kolo" vlč. Josip Temunović je u četvrtak, 6.10.1994. godine govorio o temi "Djelovanje franjevaca u Subotici".

Predavač je u svom predavanju počeo od perioda turske vlasti. Poslije turskog osvajanja Bačke 1541. godine jedini dušobrižnici bili su franjevci, jer za čitavo to vrijeme nijedan kaločki nadbiskup nije mogao doći u ove krajeve.

Prvo prebivalište franjevaca u Subotici bilo je u tvrđavi koja je kasnije pregrađena u crkvu i postepeno su izgrađeni pojedini dijelovi sadašnjeg samostana, a bio je u sastavu ugarske franjevačke provincije - Presvetog Otkupitelja (Sanctissimi Salvatoris).

Točno 1. listopada (oktobra) 1687. god počeli su franjevci bilježiti krštenike u Subotici u matičnu knjigu krštenih. Prva imena krštenika ubilježio je fra. Jerko Benović.

Subotička tvrđava je preuređena u crkvu, koja je svečano posvećena u nedjelju 15. travnja (aprila) 1736. god. Svečanost je obavio kaločki nadbiskup Gabriel Patačić.

Franjevci su upravljali subotičkom župom sve do 1. listopada (oktobra) 1773. god. Tada je odlukom kaločkog nadbiskupa Josipa de Battyán, nakon dugog protivljenja gradske uprave, župa oduzeta od franjevaca i predana svjetovnim svećenicima.

Tokom duge povijesti fratri u Subotici su imali velike zasluge u školstvu, u prosvjeti, kulturi, a osobito u duhovnom životu preko organiziranih bratovština i Trećeg reda, koji je okupljao svjetovnjake koji su prihvatili franjevački duh, a ostali su u svom zanimanju.

Zato je predavač, vlč. Josip Temunović predložio da se svake jeseni od blagdana sv. Mihovila (29.IX) do blagdana sv. Franje (4.X) u Subotici organiziraju "Franjevački dani" kako bi današnji vjernici i svi ostali upoznali franjevačku povijest i djelatnost u Bačkoj i njihove zasluge za naš narod tokom duge povijesti pa sve do naših dana.

B.B.

<<<>>

PREDSTAVLJENA "MOJA DUŽIJANCA" JAKOVA KOPILOVIĆA

U subotičkoj Gradskoj biblioteci bila je kulturna svečanost, blagdan knjige kada je svečano predstavljena najnovija zbirka pjesama Jakova Kopilovića "Moja dužijanca". Organizator ove svečanosti 24. listopada (oktobra) 1994. bio je Književni klub "Miroljub" Instituta "Ivan Antunović".

Lazar Ivan Krmpotić je u svom prikazu naglasio da je pjesnik J. Kopilović u svim svojim zbirkama pjesama (18) bio u bogatoj žetvi, a ova zbirka je dužijanca kada se vijencem od najljepšeg klasja slave plodovi te žetve.

Tomislav Žigmanov je naglasio da je pjesnik Jakov Kopilović stalno bio osamljenik na vjetrometinama života i vrijeme mu je malo bilo naklonjeno kao i drugim stvaraocima, ali iz tih muka rodio se krik pjesama. Za Kopilovićeve pjesme priliči misao najvećeg Bunjevca među Bunjevcima, Antuna Gustava Matoša, koji kaže: "Muke dadoše silu tim pjesmicama..."

Zbirku "Moja dužijanca" možemo uzeti kao krunu bandaša u dužijanci. Ta je kruna ispletana pjesnikovim stihovima, kojima se on pred nama javlja kao pjesnik bačkih pejzaža, okićenih salašima i đemama. On je kroničar i svjedok propadanja jednog svijeta koji je uzmaknuo, premda je u sebi imao mnogo vrijednoga i lijepoga, ali i teškoga i nepravednoga.

Recitatori pjesama Jakova Kopilovića bili su Blaženka i Ivan Piuković. Katedralni zbor "Albe Vidaković" pjevao je pjesme koje je komponirao Milan Asić na stihove Jakova Kopilovića: "Domovina", "Tamburica kad zaplače na Materice" i "Subotica". Zbor mladih je pjevao pjesmu "Jorgovane" koja je i najljepša zbog svoje naglašene lirske melodije. Sve skladbe izvedene su pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

Bila je ovo ugodna kulturna priredba koja liječi dušu, umornu od svakodnevnih banalnosti. Svi prisutni na ovoj priredbi oduševljeno su prihvatili pjesme i na kraju srdačno pozdravili Pjesnika i čestitali mu "Dužijancu".

B.B.

<<<>>

Baja

IZVEDENA OPERA "DUŽIJANCA"

Subota 5. studenog 1994. godine u Baji će se dugo pamtili. Naime, toga dana je u gradskom kazalištu izvedena prva bunjevačka opera "Dužijanca", koju je skladao dr Josip Andrić. Praizvedba ove opere bila je 1953. godine u Subotici u tadašnjem Hrvatskom narodnom kazalištu.

Prigodom 100. godišnjice rođenja auktora ove opere dr Josipa Andrića HNK iz Osjeka je ovu operu stavilo u svoj redoviti repertoar. Prva izvedba bila je u Osijeku 29. listopada 1994., a tjedan dana kasnije u kazalištu u Baji. Za ovu zgodu bajsko kazalište bilo je popunjeno do posljednjeg mjesta.

Na ovaj jedinstveni događaj u našem narodnom životu iz Subotice je pošlo više osobnih automobila i tri autobusa u organizaciji "Bunjevačkog kola".

Opera ima lagani pučki melos bunjevačkih Hrvata, napose Momačkog kola i obrađuje u tri slike događaj dužijance na salašu. Cijeli ansambl HNK Osijek, a osobito solisti oduševili su mnogobrojnu publiku. Želja je da ova opera gostuje i u drugim krajevima gdje žive Hrvati u Mađarskoj. Na početku opere i predsjednik DSHV g. Bela Tonković i ravnatelj osječke opere g. Juranić izrazili su veliku želju da ova opera bude što prije izvedena i u Subotici, Somboru, Tavankutu...

Ovoj kratkoj vijesti ne dajemo stručnu kritiku same izvedbe ove opere. Nju prepuštamo kompetentnima, ali opći je dojam da je publika izvedbu doživjela kao svojevrsnu svetkovinu, uglazbljenu u ljepotu zvuka, pjesme i sadržaja koji je dojmljiv i za srce i za svijest.

A.K.

OBJAVLJEN ŽIVOTOPIS O. GERARDA TOME STANTIĆA

U Zagrebu je nedavno objavljen novi životopis o. Gerarda Tome Stantića, karmelićanina. O. Ante Stantić, autor ovog novog životopisa, o njemu među ostalim kaže: "Naslov, koji sam odabrao za ovaj prikaz životnoga puta o. Gerarda Tome Stantića, izveden je iz njegovih vlastitih riječi: 'Zagrliti Krista i duše'. Uzeo sam ovaj izričaj kao naslov zato što to nisu samo riječi koje je napisao o. Gerard, nego one odražavaju sintezu njegova života. S jedne strane, on je imao živu svijest o svojem kontemplativnom pozivu što ga je tako duboko u Kamel utisnula sv. Terezija Avilska, a s druge strane, Providnost ga je stavila u okolnosti u kojima se morao svojski baviti i aktivnim apostolatom. Kako u svojem životu objediniti te dvije, barem prividno, oprečne stvarnosti? To je bila njegova dugogodišnja dilema i problem, dok najzad nije otkrio da je u Kristu sve objedinjeno i da se sve rješava 'kada zagrlimo Krista i duše' u jedan zagrljaj".

Vjeroučenici subotičke župe Sv. Jurja sa svojom katehisticom s. Veronikom sudjelovali su na ovogodišnjoj Vjeronaučnoj olimpijadi Maloga Koncila u Zagrebu i za to su dobili sljedeće priznanje:

Ovu knjigu možete nabaviti (ili naručiti) u Subotici, u prodavaonici knjiga (kod s. Ivane), Trg žrtava fašizma 19, ili u katedrali, te u Somboru, Karmelićanski samostan, Park heroja 3.

<<<>>>

POSLEDNJA VIJEST

U nedjelju 30. listopada 1994. godine papa Ivan Pavao II. imenovao je sarajevskog nadbiskupa mons. VINKA PULJIĆA kardinalom Svete Rimske Crkve.

<<<>>>

PREPORUČAMO

ZIDNE I DŽEPNE KALENDARE ZA 1995.
POTRAŽITE IH KOD SVOJIH ŽUPNIKA

Uskoro izlazi iz tiska NOVA SUBOTIČKA DANICA

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 Subotica, Ivana Milutinovića 52, telefon: 024-24-740. Glavni i odgovorni urednik: Andrija Anišić; zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Franjo Ivanković; tehnički urednik: mr Ervin Čeliković; lektor i korektor: Katarina Čeliković. Uredničko vijeće: Andrija Kopilović, Marko Vukov, Stjepan Beretić, Josip Pekanović, Marko Forgić, Antun Miloš, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Josip Anišić, Branko Vaci, Blaženka Piuković, Ivan Piuković i Vesna Ivanković. Tisak: "Globus" Subotica. Tiraž: 2000. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10.1994.